

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Інститут державного військового управління

Кафедра управління військами

ЗАТВЕРДЖУЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**“ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ (У ТОМУ ЧИСЛІ ЗА ПРОЦЕДУРАМИ
TROOP LEADING PROCEDURES)”**

(код ВП4)

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	“Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах”
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Цикл	військово-професійної підготовки
Статус навчальної дисципліни	обов’язкова
Форма здобуття освіти	очна (денна)
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни “Основи військового управління (у тому числі за процедурами TROOP LEADING PROCEDURES)” циклу дослідницьких дисциплін розроблена на основі освітньої програми курсу професійної військової освіти “Базовий курс тактичного рівня L-1a” ступеня бакалавр за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” та відповідних нормативних документів.

Розроблено та внесено кафедрою управління військами.

Розробники програми:

Ухвалено на засіданні кафедри управління військами
Протокол від “31” серпня 2024 року № 1

Начальник кафедри

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3 кредиту ECTS. Загальна кількість годин – 90 годин. Для денної форми здобуття освіти: кількість аудиторних годин – 60 год. кількість годин самостійної роботи – 30 год.	галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл дослідницьких дисциплін, обов'язкова
		Рік підготовки:
	Спеціальність: 017 “Фізична культура і спорт” Спеціалізація: “Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах”	3-й
		Семестр
		6
	освітній ступінь – бакалавр	Лекції, год.
		26
		Семінар, круглий стіл, год.
		2
		Групові заняття, год.
		18
		Практичні заняття, год.
		12
		Груповий проект, год.
		–
		Самостійна робота, год.
		30
		Індивідуальні завдання:
		–
		Підсумковий контроль, год.: Залік – 2

Примітка: н.з. – настановчий збір; мзп. – міжзборовий період; п-в.з. – підсумково-випускний збір.

II. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надання первинних знань та вмінь офіцера військового управління, здатного до професійного військового управління підрозділом, своєчасного прийняття обґрунтованих управлінських рішень при організації бою, у тому числі за стандартами НАТО.

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсанти (слухачі) повинні: знати: основи та принципи теорії управління військами; порядок планування, організації та контролю виконання завдань службової діяльності; зміст оцінювання обстановки, вироблення замислу, прийняття рішення, постановки завдань підлеглим, організації управління і взаємодії; зміст і порядок проведення заходів із всебічного забезпечення; методику і порядок розробки текстових та графічних бойових документів; методи роботи органів управління щодо організації та планування бойових дій, їх особливості, недоліки та переваги; методику оцінювання бойових можливостей механізованого взводу; зміст управлінської діяльності командира механізованого взводу за процедурами Troop Leading Procedures (TLP); порядок отримання бойового завдання та доведення попереднього бойового розпорядження за процедурами TLP; вміти: проводити заходи з організації бою; організовувати заходи із всебічного забезпечення; проводити оцінювання обстановки, виробляти замисел, приймати рішення, ставити завдання підлеглим; розробляти текстові та графічні бойові документи; вибирати засоби реалізації процесу прийняття рішення; організовувати роботу органу управління щодо планування бойових дій різними методами; здійснювати оцінювання бойових можливостей механізованого взводу; здійснювати постановку бойових завдань та перевірку готовності до їх виконання за процедурами TLP.

III. Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни

ВПК 2. Здатність планувати, організовувати бій та управляти підрозділом в основних видах бою (тактичних дій).

ВПК 3. Здатність застосовувати на практиці основні положення теорії управління і прийняття рішень, алгоритми прийняття управлінських рішень, принципи та процедури ефективного управління підрозділом (у тому числі за стандартами НАТО); проводити історико-ретроспективний аналіз.

РН вп 2. Здійснювати підготовку підрозділу до ведення бою (тактичних дій), управляти діями підрозділу в ході ведення бою (тактичних дій).

РН вп 3. Знати і розуміти принципи та процедури управління підрозділом за стандартами НАТО та вміти їх використовувати для досягнення службових і бойових цілей; приймати обґрунтовані рішення на дії підрозділу в умовах бойової обстановки з використанням принципів і процедур за стандартами НАТО; вміти проводити історико-ретроспективний аналіз дій.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА СЕМЕСТРАМИ (ПІВРІЧЧЯМИ, КУРСАМИ) ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Півріччя (курси)	Усього годин занять	Із них		У тому числі за видами навчальних занять						Індивідуальні заняття	Контрольні роботи	Звітність
		Під керівництвом НПП	Самостійна робота	Лекції	Групові заняття	Семінарські заняття	Групові вправи	Практичні заняття	Лабораторні заняття			
3 курс	90	60	30	26	18	2	—	12	—	—	—	2
6 семестр												
Усього за навчальну дисципліну	90	60	30	26	18	2	—	12	—	—	—	2

IV. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	З них		Номер півріччя (курсу навчання), шифри та назва вмінь і змістових модулів, номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
			Навчальних занять під кер. викладача	Самостійної роботи			
1	2	3	4	5	6	7	8
		90	60	30	6 семестр III курсу		
		30	18	12	Тема 1. Основи управління та процесу підготовки до бою.		
1.	Л	4	2	2	Заняття № 1. Основи теорії управління військами. 1. Предмет і зміст навчальної дисципліни. 2. Визначення, мета, завдання та функції управління військами. 3. Система управління військами та її елементи. Самостійна робота. 1. Аналіз системи управління військами.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]
2.	Л	4	2	2	Заняття № 2. Закони і принципи управління військами. 1. Закони управління військами та їх сутність. 2. Принципи управління військами та їх зміст. 3. Вимоги до управління військами. Самостійна робота. 1. Роль і місце теорії управління військами у воєнній науці. 2. Завдання управління військами.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	С	4	2	2	Заняття № 3. Сутність і зміст управління військами. 1. Зміст законів управління військами. 2. Зміст і сутність принципів управління військами. 3. Завдання та функції управління військами. Самостійна робота. 1. Сутність вимог до управління військами.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]
4.	ЛІ	2	2	-	Заняття № 4. Зміст управлінської діяльності командира. 1. Заходи з організації бойових дій (бойового застосування). 2. Зміст усвідомлення бойового завдання і розрахунку часу. 3. Зміст і порядок віддання попередніх розпоряджень. 4. Сутність оцінювання обстановки.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]
5.	ГЗ	4	2	2	Заняття № 5. Порядок виконання заходів з організації бойових дій (бойового застосування). 1. Зміст і порядок оцінювання противника. 2. Зміст і порядок оцінювання свого підрозділу (військ). 3. Зміст оцінювання сусідів. Самостійна робота. 1. Провести оцінювання району бойових дій.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]
6.	ЛІ	2	2	-	Заняття № 6. Рішення – основа управління військами. 1. Рішення командира (начальника), його сутність і зміст. Вимоги до рішення командира. 2. Сутність і зміст планування бойових дій (бойового застосування). 3. Проведення рекогносцировки командиром підрозділу.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 5, 6, 18, 22]
7.	ГЗ	4	2	2	Заняття № 7. Зміст роботи командира щодо прийняття рішення. 1. Особливості прийняття рішень в бойових умовах. Фактори, що впливають на прийняття рішень. 2. Способи, які сприяють прийняттю самостійних бойових рішень. Самостійна робота. 1. Вивчити порядок відпрацювання замислу на бойові дії (бойове застосування). 2. Вивчити зміст складових рішення командира на бойові дії (бойове застосування).	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 8, 20]

1	2	3	4	5	6	7	8
8.	ЛІ	2	2	-	Заняття № 8. Порядок постановки завдань підлеглим. Організація взаємодії та підготовка підрозділів до виконання завдань. 1. Порядок постановки бойових завдань підлеглим. Бойовий наказ, бойове розпорядження, їх структура і зміст. 2. Сутність, зміст, форми, види та порядок організації взаємодії. 3. Підготовка підрозділів до виконання завдань.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 8, 20]
9.	ГЗ	4	2	2	Заняття № 9. Порядок постановки бойових завдань та підготовки підрозділів до їх виконання. 1. Порядок складання бойового наказу, його структура та зміст. 2. Порядок організації взаємодії та бойового забезпечення. 3. Порядок організації управління і зв'язку. Самостійна робота. 1. Порядок і зміст підготовки підрозділу до виконання завдань. 2. Порядок і зміст контролю і перевірки готовності підрозділу. 3. Доповідь старшому начальнику про готовність підрозділу до виконання завдань.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 8, 20]
10.	ЛІ	22	16	6	Тема № 2. Бойові текстові та графічні документи. Заняття № 1. Порядок розробки текстових бойових документів. 1. Бойові документи, їх класифікація та вимоги до них. 2. Вимоги до оформлення текстових бойових документів. Самостійна робота. 1. Порядок оформлення реквізитів текстових бойових документів. 2. Скорочення, які застосовуються у текстових бойових документах.	слайди, інфокус, робочі зошити	[1, 2, 3, 5, 6, 18, 21]
11.	ПЗ	2	2	-	Заняття № 2. Робота командира взводу щодо оформлення бойового наказу. 1. Збір та формування вихідних даних для складання бойового наказу. 2. Практичне оформлення бойового наказу.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
12.	ЛІ	2	2	-	Заняття № 3. Порядок розробки графічних бойових документів. 1. Особливості оформлення графічних бойових документів. 2. Методика оформлення графічних планувальних документів.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]

1	2	3	4	5	6	7	8
13.	ПЗ	6	4	2	Заняття № 4. Підготовка та оформлення графічних бойових документів до роботи. 1. Склеювання та складання карти. 2. Нанесення реквізитів на карту. Самостійна робота. 1. Піднімання топографічної основи карти. 2. Підготовка та оформлення титульного аркушу.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
14.	Л	4	2	2	Заняття № 5. Військові умовні знаки. 1. Порядок побудови військових умовних знаків. 2. Деталізовані вимоги щодо нанесення військових умовних знаків, технічна специфікація умовних знаків. Самостійна робота. 1. Військові умовні знаки озброєння і військової техніки. 2. Військові умовні знаки управління військами. 3. Військові умовні знаки військових формувань родів військ та служб.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
15.	ПЗ	4	4	-	Заняття № 6. Застосування військових умовних знаків для оформлення бойових документів. 1. Нанесення умовних військових знаків на графічних бойових документах. 2. Нанесення знаків заходів управління військами.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
		12	8	4	Тема № 3. Управлінська діяльність командира механізованого взводу.		
16.	Л	4	2	2	Заняття № 1. Бойові можливості механізованого взводу. 1. Поняття бойових можливостей та їх складові. 2. Поняття вогневої потужності. 3. Поняття ударної сили. 4. Поняття маневреності. Самостійна робота. 1. Методика розрахунку вогневої потужності артилерійських підрозділів. 2. Методика розрахунку зі знищення противника стрілецькою зброєю.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]

1	2	3	4	5	6	7	8
17.	ПЗ	2	2	-	Заняття № 2. Оцінювання бойових можливостей механізованого взводу. 1. Підготовка вихідних даних для розрахунку бойових можливостей механізованого взводу. 2. Розрахунок вогневої потужності механізованого підрозділу.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
18.	Л	2	2	-	Заняття № 3. Види всебічного забезпечення та їх зміст. 1. Поняття всебічного забезпечення та його складові. 2. Загальна характеристика медичного забезпечення. 3. Загальна характеристика логістичного забезпечення. 4. Класифікація забезпечення за стандартами НАТО.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
19.	ГЗ	4	2	2	Заняття № 4. Організація підтримки бойових дій. 1. Організація розвідки. 2. Організація РХБ захисту. 3. Організація інженерної підтримки. 4. Організація тактичного маскування. 5. Організація охорони. Самостійна робота. 1. Методи роботи командира механізованого взводу з організації підтримки.	слайди, інфокус, робочі карти, робочі зошити	[1, 2, 5, 6]
		24	16	8	Тема № 4. Робота командира механізованого взводу з підготовки бою за стандартами НАТО.		
20.	Л	2	2	-	Заняття №1. Зміст управлінської діяльності командира механізованого взводу за процедурами ТЛР. 1. Етапи процесу підготовки бою. 2. Складові етапів процесу підготовки бою	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]
21.	ГЗ	4	2	2	Заняття №2. Отримання бойового завдання та доведення попереднього бойового розпорядження за процедурами ТЛР. 1. Отримання бойового завдання (перший етап процесу підготовки бою). 2. Доведення попереднього бойового розпорядження (другий етап процесу підготовки бою). Самостійна робота. 1. Зміст етапів процесу підготовки бою за стандартами НАТО.	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]

1	2	3	4	5	6	7	8
22.	ГЗ	6	4	2	Заняття №3. Порядок розробки попереднього плану бою за процедурою ТЛР. 1. Зміст та порядок роботи на етапі аналізу завдання. 2. Зміст та порядок роботи на етапі розробки варіантів дій. Самостійна робота. 1. Зміст та порядок оцінки місцевості. 2. Зміст та порядок оцінки противника. 3. Зміст та порядок оцінки цивільних аспектів. 4. Порядок оцінки бойових потенціалів. Бойові потенціали озброєння і техніки. 5. Порядок розробки концепції операції та варіантів дій	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]
23.	ГЗ	2	2	-	Заняття №4. Розробка попереднього плану та підготовка підрозділу до переміщення за процедурами ТЛР. 1. Зміст та порядок роботи у ході порівняння та вибору остаточного варіанту дій. 2. Зміст та порядок роботи у ході підготовки підрозділу до переміщення.	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]
24.	Л	2	2	-	Заняття №5. Порядок проведення рекогносцировки та завершення планування бою за процедурами ТЛР. 1. Зміст та порядок роботи під час проведення рекогносцировки. 2. Зміст та порядок роботи під час завершення планування бою.	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]
25.	Л	4	2	2	Заняття №6. Порядок постановки бойових завдань та перевірки готовності до їх виконання за процедурами ТЛР. 1. Порядок складання бойового наказу, його структура та зміст. 2. Заходи з перевірки готовності. Самостійна робота. 1. Підготовка оверлея до роботи. 2. Порядок оформлення бойового наказу на оверлеї	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]

1	2	3	4	5	6	7	8
26.	ГЗ	4	2	2	Заняття №7. Робота командира під час ведення бою (дій) за стандартами НАТО. 1. Управління підрозділом під час ведення бою (дій). 2. Управління вогнем підрозділу. 3. Розбір бою. Самостійна робота. 1. Підготовка до заліку.	слайди, інфокус, робочі зошити	[10, 11, 12, 13, 14, 15]
27.	Залік	2	2	-	Диференційований залік. “Основи теорії військового управління та служби штабів”. Самостійна робота: Підготовка до диференційованого заліку.	Тестові завдання	Література за темами 1-5
Усього за навчальну дисципліну		90	60	30	Л-Б – 26, ГЗ – 18; С – 2, ПЗ – 12, залік – 2.		

V. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Настанова з оперативної роботи штабів. Частина 2 (військова частина). –К.: ГШ ЗС України, – 2016 р. Інв. № 47145.
2. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України "Про затвердження Тимчасового порядку оформлення оперативних (бойових) документів" від 11.09.2020 №140.
3. Наказ МО України "Про затвердження Положення з військових перевезень залізничним, морським, річковим та повітряним транспортом" від 05.09.2013 №595.
4. Настанова з організації комендантської служби. – К.: МОУ, 2012, ДСК інв. 15036.
5. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних сил України, частина II (батальйон, рота). – К., 2016. –320 с.
6. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних сил України, частина III (взвод, відділення, екіпаж танка). – К., 2016.
7. В.С. Безбах, О.Я. Зубов, В.В. Кривошеєв, А.К. Павліковський, Р.М. Факадей. Штабні процедури Військового штабу Європейського Союзу. –К.: НАОУ. 2008. – 68 с. Інв. № 11402 (ДСК).
8. Факадей Р.М., Безбах В.С., Зубов О.Я. За заг. ред. В.М. Телелима. Управління військами (силами) в бою (операції). Підручник. –К.: НУОУ, 2011. Затверджено Міністерством освіти і науки України (лист 1/11-10762 від 23.11 2010 року).
9. В.С. Безбах, О.Я. Зубов, В.В. Кривошеєв, А.К. Павліковський, Р.М. Факадей, В.В. Овчинніков, В.В. Соловйов, С.Д. Коваленко. Робота штабу з'єднання щодо підготовки комендантської служби. –К.: НАОУ. 2008. – 94 с. Інв. № 42700.
10. The Infantry Rifle Company FM 3-21.10 (FM 7-10).
11. FM 1-02 Operational Terms and Graphics, 21 September 2004.
12. FM 5-0. The Operations Process. Headquarters Department of the Army. March 2010.
13. FM 3-90. Tactics. Headquarters, Department of the Army. Washington, DC, 4 July 2001.
14. Allied Procedural Publication APP 6A, Military Symbols for Land Based Systems is the NATO standard for military map marking symbols.
15. The Battle Staff SMARTbook.
16. STANAG 2287-Generic Operations.

ДОДАТКОВЕ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

17. Основы теории управления войсками. Під ред. П.К. Алтухова. –М.: 1984, Нс, інв. № 3474.
18. Нестеренко Ю.В. Управление пересуванням з'єднання. Оперативно-тактичні розрахунки: Навч. посібник. –К.: НАОУ.2004, № 12973 ДСК.
19. Факадей Р.М. Основні положення роботи багатонаціонального штабу з'єднання: Навчальний посібник. –К.: 2004. ДСК, інв. № 3753.
20. Скрыте управління військами. Навчальний посібник. –К.: НУОУ. 2018, інв. № 47761.
21. Вайнер А.Я. Тактические расчеты. –М.: 1982.
22. Помбрик И.Д., Шевченко Н.А. Карта офицера. –М.: 1985 р.

VI. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО, МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік типових питань для проведення диференційованого заліку №1 “Введення в теорію управління військами”.

Перше питання.

1. Предмет, завдання, структура та місце теорії управління військами у воєнній науці.
2. Сутність і зміст управління військами.
3. Вимоги до управління військами
4. Закони і закономірності управління військами.
5. Розкрити сутність і зміст закону відповідності необхідного часу та часу, який є в розпорядженні під час вирішення завдань управління.
6. Принципи управління військами.
7. Розкрити принцип єдиначальності управління.
8. Система управління військами та її елементи. Вимоги до системи управління.
9. Розкрити метод послідовної роботи командира і штабу в ході планування бою.
10. Розкрити метод паралельної роботи командира і штабу в ході планування бою.
11. Рішення – основа управління. Кібернетичний та психологічний аспекти рішення.
12. Методи роботи командира з вироблення бойових завдань.
13. Методи роботи з доведення бойових завдань.
14. Методи організації забезпечення взаємодії в операції (бою).
15. Методи контролю виконання завдань.

Друге питання.

1. Завдання штабів щодо управління військами.
2. Бойова готовність штабів.
3. Розподіл обов'язків у штабах.
4. Взаємовідносини штабів.
5. Організація роботи в штабах.
6. Класифікація бойових документів, які розробляються в штабах.
7. Вимоги до бойових документів.
8. Порядок оформлення текстових бойових документів.
9. Вимоги до оформлення графічних бойових документів.

Третє питання.

1. Сутність та зміст підготовки бою.
2. Методика вироблення замислу та формулювання рішення на бій.
3. Методика доведення бойових завдань до підлеглих.
4. Методика організації управління в загальновійськовому бою.
5. Розташування на місцевості, організація охорони та оборони та переміщення пунктів управління.

6. Методика здійснення контролю та надання допомоги під час підготовки до бою.
7. Вихідні данні для проведення розрахунків кількісно-якісного співвідношення.
8. Завдання командира і штабу підрозділу щодо постановки бойових завдань.
9. Методика розробки бойового наказу.
10. Робота командира і штабу підрозділу щодо підготовки комендантської служби.
11. Робота командира і штабу підрозділу щодо організації проведення рекогносцировки
12. Робота командира і штабу підрозділу щодо забезпечення організації взаємодії в бою.

VII. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Предметом навчальної дисципліни “Основи військового управління (у тому числі за процедурами TROOP LEADING PROCEDURES)” є теорія і практика управління підрозділами, військовими частинами під час підготовки та у ході бойових дій з урахуванням перспектив розвитку засобів збройної боротьби і досвіду РУВ, АТО і ООС.

Науковим підґрунтям навчальної дисципліни є останні досягнення в галузі кібернетики, теорії дослідження операцій, методів математичного моделювання з використанням обчислювальної техніки і автоматизованих систем, які базуються на новій концептуальній основі; використання результатів досліджень, проведених у науково-дослідних і вищих військово-навчальних закладах, а також погляди на розвиток науки управління в арміях розвинутих держав.

Навчання з дисципліни базується на національній військовій політиці, концепції національної безпеки та воєнній доктрині України, положеннях Конституції України, Комплексній Державній програмі реформування та розвитку Збройних Сил України на період до 2024 року, законодавчих та нормативних актах з воєнних питань, теоретичних розробках воєнної науки в галузі управління військами, а також на знаннях курсантів основ загальновійськового бою, а також на їх практичному військовому досвіді.

Комплексність навчання досягається взаємоузгодженням тематики та порядку викладання навчального матеріалу дисципліни відповідно до комплексного тематичного плану вивчення оперативно-тактичних дисциплін, який відповідає логіці роботи службових осіб органів військового управління під час підготовки та в ході бою.

Методологічними основами дисципліни є положення військової педагогіки і психології, основи дидактики.

Зміст навчальної дисципліни викладається у логічному зв'язку з іншими навчальними дисциплінами “Загальна тактика”.

Обсяг навчальної дисципліни складає 90 годин, із них під керівництвом викладача – 60 годин, на самостійну роботу – 30 годин.

Навчальна дисципліна “Основи військового управління (у тому числі за процедурами TROOP LEADING PROCEDURES)” складається

з 5 тем:

У темі 1 розглядаються основи теорії управління військами.

У темі 2 розглядаються основи роботи з документами, що розробляються у штабах.

У темі 3 розглядаються основи організації управління військами в бою.

У темі 4 розглядаються питання щодо роботи командира і штабу підрозділу під час підготовки загальновійськового бою, порядку і послідовності планування та основні бойові документи, що розробляються, основні положення роботи штабів та процес планування за процедурами TROOP LEADING PROCEDURES.

Основними видами занять з навчальної дисципліни є лекції, групові заняття, практичні заняття, семінарські заняття, самостійні заняття, диференційований залік.

Механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня знань та сформованості вмінь ґрунтується на використанні індивідуального підходу до навчання кожного окремого курсанта, мотивованого спонукання курсантів до необхідності самостійного розв'язання проблемних питань, які пропонуються викладачем.

Теоретична підготовка курсантів базується на знанні вимог керівних документів, що регламентують порядок підготовки та ведення бою, основ застосування підрозділів Сухопутних військ під час підготовки та в ході бою.

На лекціях (лекціях-бесідах) курсантам даюцца систематизовані асновы навуковых знанняў та практычнага досведу з пытанняў арганізацыі кіравання часткамі і падраздзеламі Сухопутных войскаў у агульнавойскавым бою з улічэннем досведу правядзення РВБ, АТО та ССО на тэрыторыі Данецкай і Луганскай абласцей. Сконцэнтравана ўвага на найбольш складаных і вузловых пытаннях падрыхтоўкі і вядзення бою.

Семінарські заняття проводяться з основних і найбільш складних питань програми навчальної дисципліни. Основним завданням семінарських занять є поглиблення і закріплення знань, одержаних курсантами на лекціях і в процесі самостійної роботи над навчальною та науковою літературою щодо тематики дисципліни, формування вмінь щодо пошуку, узагальнення, критичного аналізу навчального матеріалу, формулювання і захисту своїх поглядів з питань, які розглядаються.

Групові заняття мають на меті надання курсантам поглиблених знань з питань, які виносяться на заняття та проводитися пояснювально-лекційним методом. На цьому занятті викладач надає курсантам новий теоретичний навчальний матеріал, організовує обговорення та шляхом опитування контролює засвоєння цього матеріалу, що сприяє його закріпленню.

Практична підготовка курсантів здійснюється на практичних заняттях, які проводяться після вивчення теоретичних положень за темами відповідних дисциплін з використанням топографічних карт, макету місцевості.

Самостійна робота курсантів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни. Вона здійснюється з метою відпрацювання та засвоєння визначеного навчального матеріалу; закріплення та поглиблення знань та практичних умінь; виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни і магістерських робіт; підготовки до майбутніх занять і контрольних заходів; формування у курсантів культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань.

Контроль знань є складовою частиною навчального процесу і органічно взаємопов'язаний з засвоєнням навчального матеріалу та формуванням професійної майстерності курсантами. Поточний контроль рівня теоретичних знань курсантів проводиться на всіх видах навчальних занять у вигляді усного опитування або письмового експрес контролю (літучки).

Диференційований залік проводиться після закінчення вивчення питань семестрових занять. Екзамен проводиться по всьому змісту навчальної дисципліни. Для проведення контрольних заходів використовуються тестові завдання відкритої форми. Зміст цих завдань визначається матеріалом навчальних тем, які підлягають перевірці.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ

За національного шкалою	За 100 - бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	Критерій оцінювання
“ВІДМІННО”	90 – 100 балів	“А”	Курсант має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь курсанта відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.
“ДУЖЕ ДОБРЕ”	80 – 89 балів	“В”	Курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна.
“ДОБРЕ”	65 – 79 балів	“С”	Курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.
“ЗАДОВІЛЬНО”	55 – 64 бали	“D”	Курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.
“ДОСТАТНЬО”	50 – 54 бали	“Е”	Курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.
“НЕЗАДОВІЛЬНО” з можливістю повторного складання	1 – 49 балів	“FХ”	Відповідь курсанта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про систему оперативного та бойового забезпечення дій. У відповіді цілком відсутня самостійність.

Викладач кафедри управління військами

Максим САМСОНЕНКО